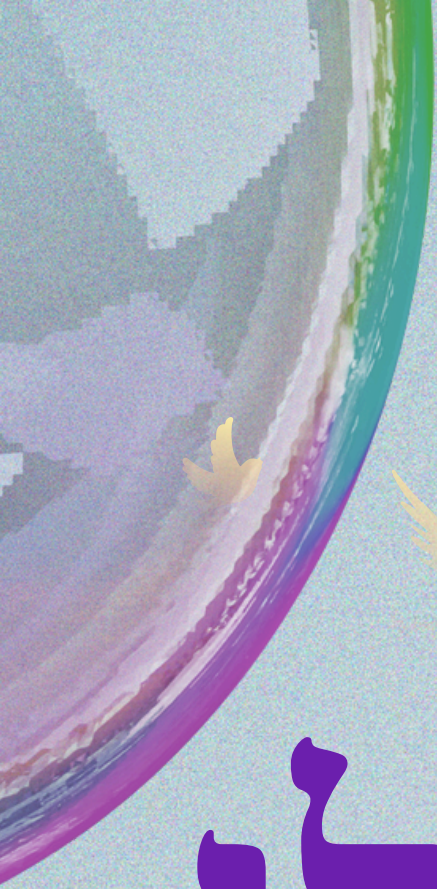
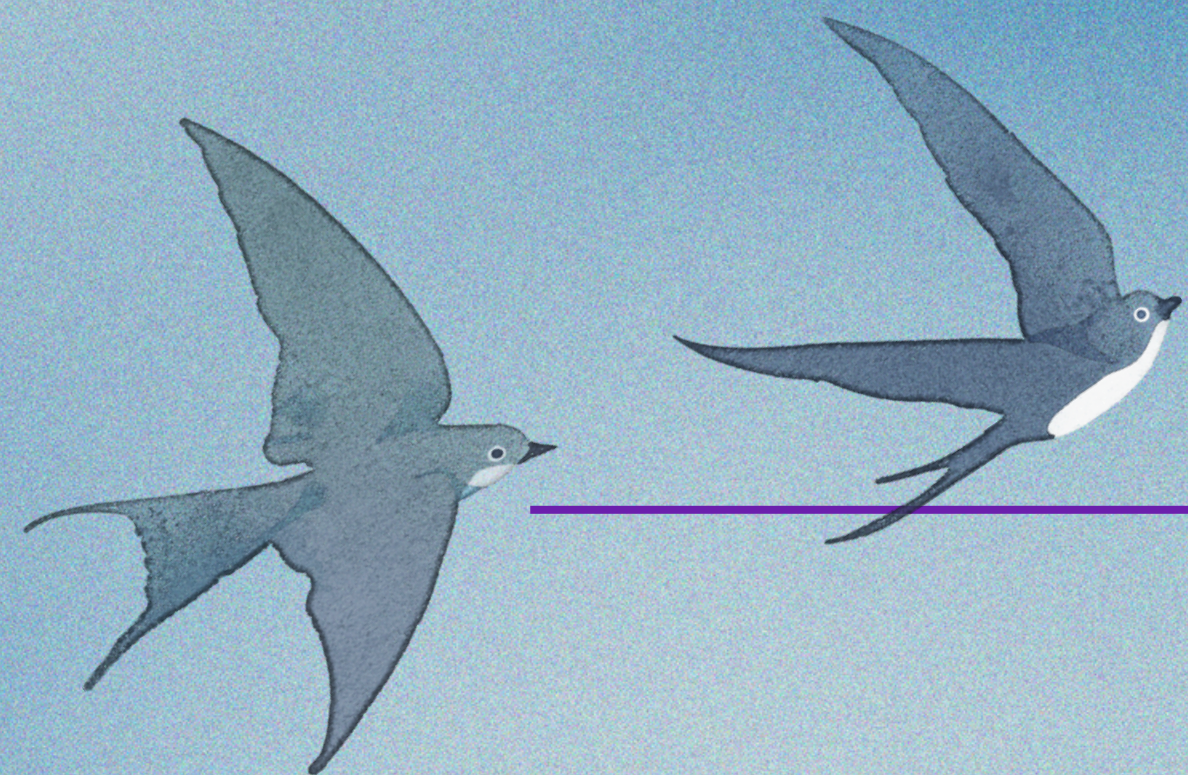

לצאת יד יש כנפיים משלו

ענת אבן

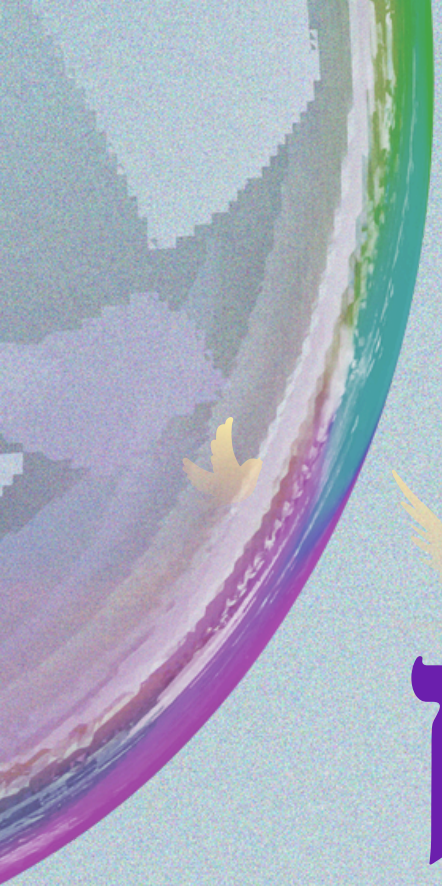

אתם כה שדרלטנים

אני בז למקצוע הזה

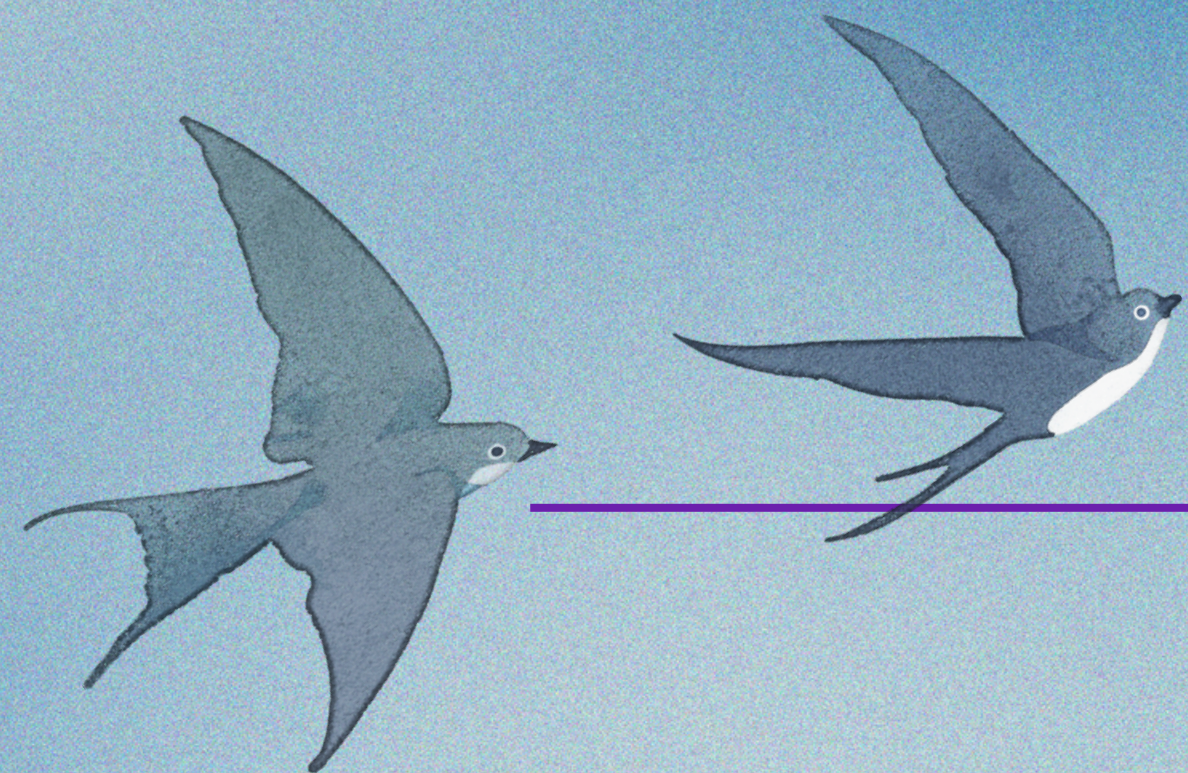
עושים נזק למטופלים

מה זו השטחיות הזו?

היכן הNLP ממקום ברצף שבין כת למדע

ענת אבן

Gatekeeping in Science: Lessons from the Case of Psychology and Neuro-Linguistic Programming

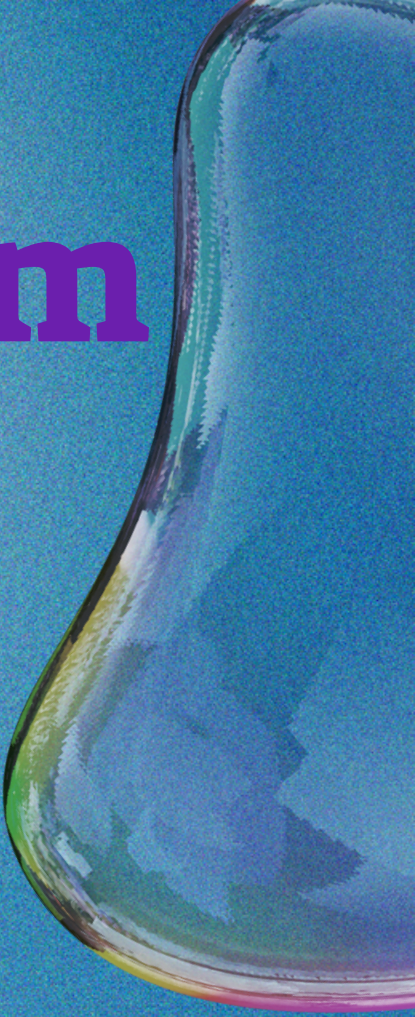
Katherine Dormandy and Bruce Grimley

**Department of Christian Philosophy, University of Innsbruck, Innsbruck, Austria;
de Nicaragua, Managua, Nicaragua ABSTRACT Psychology, Universidad Central**

SOCIAL EPISTEMOLOGY

2024, VOL. 38, NO. 3, 392–412

<https://doi.org/10.1080/02691728.2024.232682>

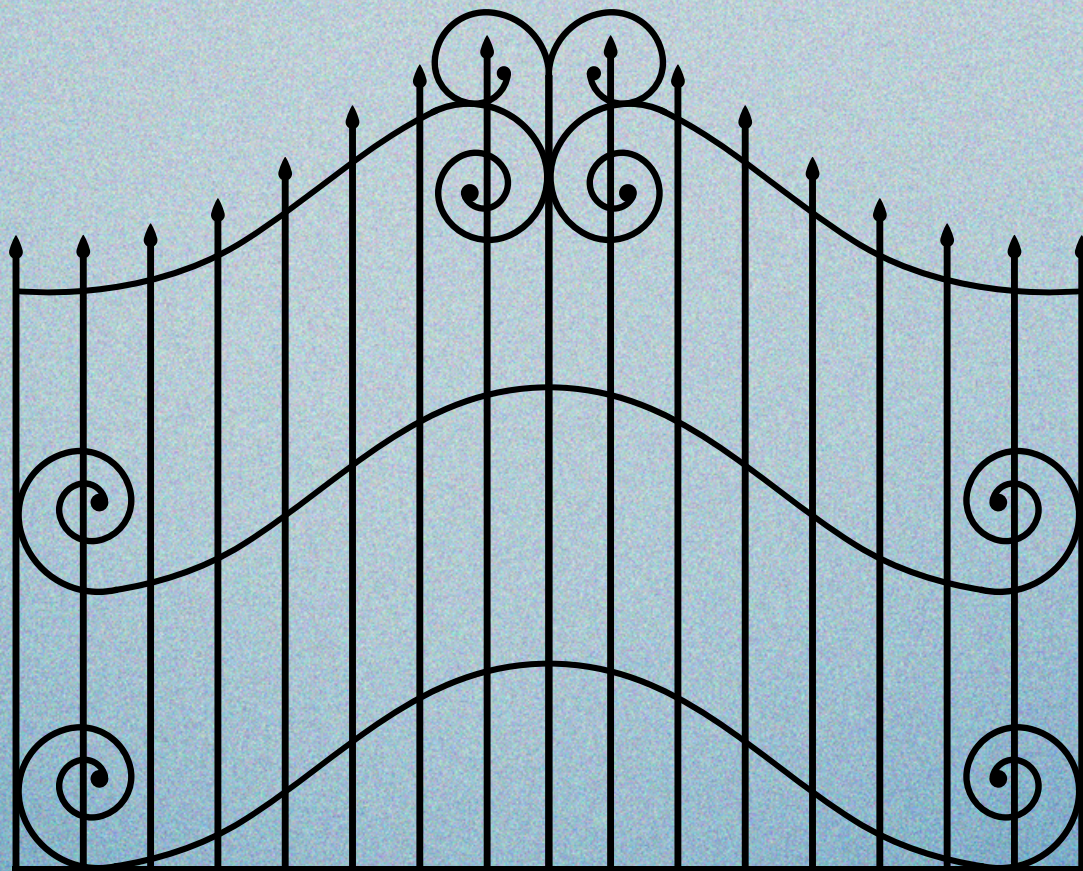
שמירת סף

שמירת סף חשובה למדע, **מייצרת סטנדרטים** ברורים.

מונעת זיופים. היא חוסכת זמן ומשאבים.

למדע יש אידאליים אותם הוא רוצה לשמר, ערכים עליהם מגן:

דיוק, אמפיריות, תוצאות יציבות שניתן להפריכן, חשיבה ביקורתית.

סכנה! היא **חוסמת התקדמות**, חוסמת חדשנות.

יכולה להזיק למדע כאשר משמרת רעיונות בתוך

סביבה תרבותית שבה רעיון צומח

פסאודו מדע

גוף ידע או נוהג המתיימרים להיות מדעיים אך אינם עומדים
בדרישות השיטה המדעית.

חוסר עקביות בשיטות מדעיות, חוסר תקפות, חוסר אפשרות
להעמיד בניסוי מדעי.

טענה שאיננה נתמכת בממצאים ניסויים.

טענה לתוצאות שלא ניתן לחזור עליהם.

מדע גרוע/”מדע זבל”

מדע לא אמין, שקרי, הונאה.

מתאר ממצאים או נתנים מדעיים שמתפרשים באופן שגוי,

מטעה, מוטעה, לרוב נגוע באינטרס כלשהו.

פרוטו מדע

**מדע צעיר שעדין לא עמד במבחנים מדעיים.
עשוי לכלול תאוריות בשלבי פיתוח או רעיונות שלא
נבחנו באופן מלא בשיטות מדעיות.**

3 קבוצות של התייחסות למדע בקרב הקהילה

1. **א-מדעים** : אינם מתעניינים בהיבטים מדעיים. פועלים ע"פ התוצאות בקליניקה.

2. **מזלזלים במדע - בולשיטרס / שרלטנים** : אין להם רצון לבדוק באופן אמפירי את תוצאות הטיפול אבל הם מפרסמים הצלחות גדולות ומוגזמות, בדרך כלל לצרכים פרסומיים.

3. **מכווני מדע** - קבוצה קטנה שמקדמת מדע אל תוך הנלפ.

הטיות במחקר כלפי הנלפ

1. שפה שלילית ואסוציאציות טעונות רטוריקה שלילית:
שימוש במושגים כמו: "מיתי", "אבסורד", "פנטזיית
אומניפוטנט", "פארסה פסידומדעית", "הונאה אכזרית",
"זבל פסאדו מדעי".

2. "איש קש" **STRAW MANINAG** משמע לתאר השקפה
בצורה לא מדויקת, מפשטת, באופן שקל להתווכח נגד
ההשקפה המסולפת, יותר מאשר נגד ההשקפה עצמה ואז
להתווכח נגד הגרסה הלא מדויקת במקום נגד הגרסה
המקורית.

דוגמאות לשמירת סף גרועה

1. ניסויים גרועים - מחקרים מרכזיים שמפריכים את הנלפ היו גרועים

בתכנון או בביצוע. למשל טכניקות שבוצעו על ידי מי שאיננו מוסמך

NLP

2. פרשנות מוטה למחקרים - מחקרים בהם לא נמצאו תוצאות חיוביות,

נכתב על הניסוי - "תוצאות מזיקות" / "הרסניות".

3. התעלמות ממחקרים בעלי תוצאות חיוביות והתייחסות רק למחקרים

בהם התוצאות לא היו מוצלחות.

4. "טלפון שבור אינטלקטואלי" - מידע עובר הלאה באופן מסולף,

הנרטיב כולו מוטה והופך יותר ויותר שלילי.

חותרים למדע

כדי שהיחס כלפינו יהיה רציני ועינייני עלינו לנקוט שורה של מעשים!

- 1. נמנע מעמימות. על המושגים להיות ברורים ומדויקים**
- 2. זהירות מלפרסם מצגי שווא, נתונים מוגזמים שלא שנבחנו אמפירית.**
- 3. בחינה מדוקדקת של רעיונות - של ההשערות.**
מחקרים מדעיים שקיימים היום, רבים מהם באיכות ירודה.
- 4. שמירה על אתיקה ויושרה. התנהלות על פי תו התקן, על פי הקוד האתי.**
- 5. גוף מפקח אקטיבי ורלוונטי.**

“לעתיד יש כנפיים משלו.

אם דבר לא הצליח בעבר, אין שום סיבה שלא יצליח בעתיד
הצופן בחובו גורמי מצב אחרים ומכאן אפשרויות והזדמנויות
חדשות”. (שמעון פרס)

ענת אבן

